

DATUM 9 februari 2016
NUMMER 817BD6AE
UW BRIEF VAN 19 januari 2016
UW NUMMER 817B0F7E
BIJLAGE geen

AFDELING
REFERENTIE
DOORKIESNUMMER
E-MAILADRES
ONDERWERP

NEL
J. van Till
0625087472
jaap.van.till@provincie-utrecht.nl
Beantwoording schriftelijke vragen ex
art. 47 RvO aan het College van GS,
gesteld door de heer F. Bekkers van
GroenLinks betreffende overschrijding
toegestane fosfaatproductie (d.d. 18-
01-2016)

Geachte heer Bekkers,

In overeenstemming met artikel 47 RvO ontvangt u hierbij onze reactie op uw vragen. Onze beantwoording hebben wij cursief toegevoegd aan uw oorspronkelijke vragen.

Toelichting

In NRC van 12 januari jl. is een artikel gepubliceerd over overschrijding van Fosfaatnormen met als titel "Hoeveelheid fosfaat gaat door het plafond". Het gevolg van de genoemde overschrijding kan zijn dat de derogatie van de EU opgeheven zal worden en de EU handhavend zal optreden. Opvallend is dat de provincie Utrecht (volgens het genoemde artikel) ten aanzien van melkvee koploper is in de fosfaatproductie van Nederland. Deze overproductie van fosfaat (in de mest) is mede het gevolg van extra uitbreidingen door afschaffing van melkquotum.

Vragen:

1. Is GS bekend met de berichtgeving en klopt de geschetste ontwikkeling? Onderschrijft GS de noodzaak tot beperking van de fosfaatuitstoot door mest?

Antwoord:

Ja, wij kennen de berichtgeving over de overschrijding van de volgens de derogatieafspraken toegestane mestproductie in Nederland. De berichtgeving in de NRC klopt in zoverre dat er door toename van de veestapel en dan met name melkvee, sprake is van overschrijding van de toegestane mestproductie. Gemeten in fosfaat geldt voor de Nederlandse mestproductie een plafond van 172,9 mln.kg per jaar.

Uit de berichtgeving in de NRC kan niet geconcludeerd worden dat Utrecht koploper is wat betreft mestproductie door melkvee. De Utrechtse melkveehouderij produceert slechts 5 % van de totale Nederlandse melkveemest. De grafiek in de NRC weerspiegelt alleen dat de melkveehouderij in Utrecht een relatief groot aandeel heeft in het provinciale agrarische grondgebruik, terwijl in andere provincies de melkveehouderij minder dominant is en ook andere sectoren zoals varkenshouderij en akker- en tuinbouw belangrijke grondgebruikers zijn.

Wij onderschrijven de noodzaak tot beperking van de mestproductie.

2. Hoe schat GS het vervolg van dit vraagstuk in? Zal de EU naar verwachting gaan handhaven en wat zijn daar de mogelijke consequenties van voor agrariërs in Utrecht en Nederland?

Antwoord:

De vorige staatssecretaris van landbouw Dijksma heeft in een kamerbrief van 2 juli 2015 productie begrenzen maatregelen in de melkveehouderij aangekondigd. Deze maatregelen worden nu verder uitgewerkt. De bedoeling van deze maatregelen is om de fosfaatproductie in mest weer onder het toegestane plafond te brengen. Indien Nederland deze maatregelen voortvarend uitvoert, is er geen aanleiding voor de EU om handhavend optreden.

3. Is hier sprake van een 'tragedy of the commons', waarbij individuele verhoging van de productie ten koste gaat van een collectief goed, waardoor uiteindelijk alle agrariërs met achteruitgang worden geconfronteerd? Is er sprake geweest van enige coördinatie of zelfregulering in de sector? Hoe was de gedachte dat binnen de derogatie gestuurd zou worden?

Antwoord:

De Land- en Tuinbouw Organisatie Nederland, de zuivelindustrie en de veevoerindustrie hebben in 2013 de overeenkomst 'Verbeteren mineralenefficiëntie van melkveebedrijven via KringloopWijzer' afgesloten. Doel van deze overeenkomst was om via voeraanpassingen en managementmaatregelen groei van de melkveehouderij mogelijk te maken binnen de milieuraandvoorwaarden. De door de sector afgesproken maatregelen zijn niet afdoende gebleken om de sterke groei van het aantal dieren met bijbehorende extra mestproductie te compenseren. Voormalig staatssecretaris Dijksma had eerder al aangekondigd (Kamerbrief 12 december 2013) dat zij productie begrenzen maatregelen zou treffen indien het fosfaatplafond, ondanks de inspanningen van de sector, zou worden overschreden.

4. Wat kan de provincie bijdragen om mogelijk tragische consequenties van een fosfaat-overproductie te voorkomen? Kan de provincie Utrecht het als koploper van de fosfaatproductie in de melkveehouderij op zich nemen dat in elk geval in die sector preventieve maatregelen getroffen worden? Zou het bijvoorbeeld nuttig zijn nadere eisen aan grondgebondenheid te stellen bij voorgenomen uitbreidingen?

Antwoord:

De door voormalig staatssecretaris Dijksma aangekondigde productie begrenzen maatregelen zullen door het Rijk via de Meststoffenwet worden ingevoerd en door de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland en de Nederlandse Voedsel en Warenautoriteit worden uitgevoerd en gehandhaafd. De provincies spelen hierbij geen rol. De provincie Utrecht is overigens geen koploper van de fosfaatproductie in de melkveehouderij (zie antwoord op vraag 1).

Wij zien geen aanleiding om nadere eisen te stellen aan grondgebondenheid. De provincie Utrecht heeft in de Provinciale Ruimtelijke Verordening al een definitie opgenomen van grondgebonden veehouderij. Daarbij geldt als uitgangspunt dat een melkveebedrijf voldoende grond moet hebben om in zijn eigen ruwvoer te voorzien. Bij de daarmee corresponderende veebezetting zal de op het bedrijf geproduceerde mest geheel of vrijwel geheel binnen de normen op eigen grond aangewend kunnen worden en is er niet of nauwelijks sprake van een af te voeren mestoverschot. Gemeenten zullen bij voorgenomen uitbreidingen van melkveebedrijven moeten beoordelen of het veebedrijf in de beoogde situatie over voldoende grond zal kunnen beschikken om als grondgebonden bedrijf te functioneren. Dit jaar worden de Provinciale Structuur Visie en de Provinciale Ruimtelijke Verordening herijkt. Bij deze herijking kan ook het beleid voor de vestigings- en groeimogelijkheden voor landbouwbedrijven aan de orde komen.

Gedeputeerde Staten van Utrecht,

Voorzitter,

Secretaris

